

УДК 811.111'342+373.5] : 004.8(045)

DOI: <http://doi.org/10.32589/2412-9283.43.2025.358734>

Писанко М. Л.

mariia.pysanko@knlu.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4468-3996>

Київський національний лінгвістичний університет

Хамбір В. Ю.

valentyna.khambir@knlu.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-6662-7650>

Київський національний лінгвістичний університет

Дата надходження 11.11.2025. Рекомендовано до друку 19.11.2025

ЗАСТОСУВАННЯ ШІ-ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ

Анотація. У статті розглянуто низку онлайн-застосунків з убудованим штучним інтелектом для розвитку умінь говоріння англійською мовою як альтернативний засіб навчання іноземних мов. Названо критерії добору застосунків та вимоги до них. Проаналізовано особливості та спільні структурні елементи обраних застосунків, доцільність, ефективність та умови їх імплементації в навчання іноземної мови в закладах загальної середньої освіти. Описано результати анкетування, проведеного серед учителів і здобувачів освіти 10–11 класів у закладах загальної середньої освіти.

Ключові слова: англійська мова, онлайн застосунки, штучний інтелект, діалогічне мовлення, старшокласники, заклади загальної середньої освіти.

Pysanko M. L.

mariia.pysanko@knlu.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4468-3996>

Kyiv National Linguistic University

Khambir V. Yu.

valentyna.khambir@knlu.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-6662-7650>

Kyiv National Linguistic University

APPLYING AI TECHNOLOGIES TO DEVELOP ENGLISH DIALOGIC SPEAKING SKILLS IN HIGH SCHOOL STUDENTS

Abstract. The article examines a range of AI-powered mobile applications designed to develop English-speaking skills as an alternative means of foreign language instruction. It highlights the criteria and pedagogical requirements for selecting such applications. The paper analyses the key features and common structural components of selected tools, evaluates their appropriateness and effectiveness, and explores the conditions under which they can be successfully implemented into foreign language education in general secondary schools. The article also includes the results of a survey conducted among teachers and 10th–11th grade students in general secondary education institutions. Purpose. To explore the potential of AI-based applications for developing English dialogic speaking skills in high school students, and to determine the conditions for their effective implementation within the framework of modern educational paradigms.

Methods. Analysis of academic literature on the integration of AI in education, comparative analysis of AI language learning applications, pedagogical observation and synthesis of classroom implementation outcomes, as well as a survey conducted among teachers and students. Results. The author of the paper has analysed the functionality and structure of selected AI-powered applications, as well as the results of a survey conducted among high school students and teachers regarding their use in language learning. Conclusion. The conclusions are based on a generalization of the data and demonstrate the potential of AI applications in developing dialogic speaking skills. The study highlights the importance of thoughtful pedagogical integration and outlines directions for further research.

Keywords: English language, online applications, artificial intelligence, dialogic speaking, high school students, secondary education institutions.

Постановка проблеми. У сучасному освітньому просторі цифровізація відіграє провідну роль, особливо в умовах викликів, спричинених пандемією COVID-19 та запровадженням воєнного стану в Україні. Перехід на дистанційне навчання стимулював активне впровадження цифрових технологій у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО), що зробило ці технології не лише допоміжним засобом, а й необхідним компонентом ефективного освітнього процесу. Однією з найактуальніших тем сьогодення є інтеграція застосунків зі штучним інтелектом (ШІ) у навчання іноземних мов, зокрема для розвитку діалогічного мовлення учнів старшої школи.

Інтеграція в освітній простір. Попри загальну ефективність використання традиційних методик викладання іноземної мови (ІМ), вони, на жаль, не завжди відповідають викликам сьогодення: потребі в індивідуалізації, гнучкості, гейміфікації та підвищенні мотивації до навчання. У цьому контексті інструменти ШІ, які використовують алгоритми опрацювання природної мови (Natural Language Processing – NLP), відкривають нові можливості для навчання. Ці технології дають змогу створювати інтерактивні освітні середовища, де користувач може взаємодіяти із системою в реальному часі, практикувати діалог і отримувати зворотний зв'язок, а також виправлення помилок та рекомендації щодо покращення й удосконалення мовленнєвих умінь тощо.

Мета статті – дослідити потенціал застосунків зі штучним інтелектом для розвитку діалогічного мовлення в учнів старших класів, а також визначити умови їх ефективного застосування в межах сучасної освітньої парадигми.

Для досягнення поставленої мети використано такі **методи**:

- теоретичного аналізу наукової літератури з проблеми застосування ШІ в освіті;
- порівняльного аналізу функціональних можливостей застосунків із ШІ для вивчення англійської мови;
- педагогічного спостереження та узагальнення результатів упровадження цифрових рішень в освітній практиці;
- анкетування.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасному освітньому просторі цифрові технології набувають дедалі більшого значення. Це пов'язано не лише з технологічним прогресом, а й зі зміною освітніх парадигм. Сучасні дослідження свідчать про активне впровадження *mobile assisted learning* (мобільного навчання) у систему освіти, зокрема у вищій школі. Завдяки широкому розповсюдженню мобільних пристроїв з доступом до Інтернету відбувся зсув від комп'ютерного до мобільного навчання, що забезпечує персоналізоване та гнучке навчання в будь-який час та в будь-якому місці. Можливості мобільного навчання у вітчизняному контексті вивчення іноземних мов досліджували Подоляк М. Ю. (2024), Наливайко О., Вакуленко А., Землин Ю. (2019), Пасічник О. (2023), Хритоненко Л. (2022),

Антоненко Н., Коноваленко Т., Король Т., Подосиннікова Г., Прокопчук Н., Салюк Б., Шевченко М. (2024); в іноземному контексті вивчення іноземних мов це питання опрацьовували Christopher Rwordzi, Lizette de Jager, Nhlanhla Mpfu (2020), Tae youn Ahn and Sangmin-Michelle Lee (2016), Mageira, K., Pittou, D., Papasalouros, A., Kotis, K., Zangogianni, P., & Daradoumis, A. (2022), Vy, Nguyen Ngoc Hoang and Pham, Vu Phi Ho, AI Chatbots for Language Practices (2024) та ін.

У своєму дослідженні “Analysis of Innovative Methods of Ukrainian Language Teaching at the Educational Institutions of General Secondary Education” Харитоненко Л. підкреслює, наскільки важлива саме інтерактивність, залученість учня в навчальний процес (Харитоненко Л., 2022). У межах цієї роботи проведено експеримент, у ході якого з’ясувалося, що при звичайному слуханні матеріалу учні запам’ятовують всього 5 % інформації, але коли вони беруть участь у дискусіях – уже 50 %. Коли є якась активна практика, особливо в парах / групах – до 75 %. Отже, для кращого засвоєння мови учнів необхідно залучати до механічної (руками), інтелектуальної (мозковий штурм тощо) або колективної (групові, парні обговорення, дебати тощо) роботи. Дослідження Харитоненко включило опитування вчителів на рівень готовності до інновацій на уроці, яке показало, що більшість педагогів (33–34%) оцінюють свою готовність до інновацій як середню, решта (31 %) оцінюють її як достатню. Тобто, попри віру в ефективність диджиталізації, не всі вчителі готові на 100 % до новітніх технологій на уроках. Звідси постає потреба в підвищенні кваліфікації вчителів, щоб відповідати вимогам сучасної освіти і не боятись оптимізувати робочий процес.

Завдяки мобільним застосункам учні можуть вільно взаємодіяти з мовним середовищем – слухати, говорити, читати та писати англійською мовою поза межами класу. Такий формат сприяє зміні освітньої моделі з учитель-центричної на учень-центричну.

Однією з головних переваг технологій III є можливість регулярної та автентичної мовної практики. Чат-боти моделюють різноманітні ситуації спілкування, де учні можуть ставити запитання, уточнювати інформацію чи давати коментарі. Такі діалоги адаптовані до рівня володіння мовою кожного учня, що забезпечує більш індивідуалізований та ефективний процес навчання.

Особливу цінність мають миттєві та персоналізовані відгуки, які надають чат-боти. Вони оперативно коригують граматичні, фонетичні та лексичні помилки, що дозволяє учням швидше їх усвідомлювати і вдосконалювати мовленнєві вміння. На відміну від традиційного класного середовища, де зворотний зв’язок може бути відкладеним, III-технології забезпечують негайну реакцію. Крім того, чат-боти здатні відстежувати прогрес учня та пропонувати індивідуальні рекомендації для подальшого розвитку мовленнєвих умінь.

Водночас дослідження вказують і на виклики в застосуванні III в мовній освіті. Наприклад, у дослідженні Mageira (2022), яке проводилося серед грецьких школярів, було порівняно ефективність навчання з використанням чат-бота AsasaraBot, який розповідав про Міноську цивілізацію, із традиційними методами навчання ІМ. Результати показали, що, хоча учні краще засвоїли культурний контент і були більш залучені, ефективність саме навчання ІМ залишилася під питанням. Це свідчить про те, що III-інструменти можуть бути цінним доповненням до викладання, але ще потребують вдосконалення, щоб повноцінно замінити або суттєво підсилити традиційні підходи.

Серед інструментів, що використовують III й орієнтовані на розвиток мовлення, особливу популярність здобули такі платформи: *Practika*, *Speakify*, *Elo AI*, *TalkPal*

та ін. Застосунки цього типу здатні моделювати реалістичні діалоги, реагувати на мовлення учня, ставити уточнювальні запитання, коригувати вимову, надавати граматичні поради.

Одним із провідних елементів таких технологій є використання NLP-алгоритмів, які дозволяють системам розпізнавати мовлення, інтерпретувати значення та формувати релевантну відповідь. Так, замість зазубрювання фраз учень занурюється в природний комунікативний процес, що активізує критичне мислення в діалогічному мовленні.

Однак ключовим чинником ефективності залишається інтеграція цих технологій у цілеспрямований навчальний процес, зокрема в навчання ІМ. Потенціал ІІІ не реалізується автоматично – він виявляється лише за умови свідомого включення вчителем таких технологій у комунікативно орієнтоване навчання. Без спеціально розробленої методики навчання діалогічного мовлення (ДМ), яка передбачає створення ситуацій реальної або імітованої взаємодії, використання ІІІ залишається поверховим.

Отже, передусім ми маємо сформувані чіткі вимоги до застосунків на основі ІІІ для подальшої імплементації останніх у навчальний процес. По-перше, додаток має забезпечувати інтерактивні, природні діалоги, а не просто механічні запитання-відповіді. Учні повинні мати змогу ставити питання; уточнювати відповіді; обговорювати різні теми; отримувати варіанти відповіді в реальному часі. Також застосунок повинен підлаштовуватись під рівень володіння мовою (A1–C1). Найкраще, якщо питання та теми відповідають лексичним і граматичним можливостям учня або є можливість поступово підвищувати рівень складності; ІІІ коригує мовні помилки без демотивації, адже зворотний зв'язок має вказувати на досягнення, а не слабкі сторони. Інструмент має охоплювати граматику, вимову, лексичний запас і можливо структуру речення. Бажано, щоб була функція запису голосу для самоперевірки. Важливо також обрати платформу, яка має зрозумілий інтерфейс для учнів, може бути використана на доступних пристроях (ноутбуках, смартфонах) і підтримує якомога більше операційних систем (Android, iOS, HarmonyOS).

Спираючись на зазначені вимоги, ми проаналізували застосунки на базі таких критеріїв:

1. Інтерактивність. Додаток має забезпечувати живу комунікацію, подібну до справжньої розмови, з можливістю ставити запитання, відповідати, уточнювати, вести діалог на різні теми.

2. Адаптація до рівня учня. Важливо, щоб платформа підлаштовувалась під мовний рівень (A1–C1): добирала лексику чи ГС відповідно до рівня і не перевантажувала учня.

3. Зворотний зв'язок (feedback). Додаток повинен надавати миттєвий зворотний зв'язок з поясненнями граматичних помилок, неправильної вимови, некоректного вживання лексики.

4. Функції голосового введення. Обов'язково має бути можливість говорити, а не тільки друкувати. Таким чином оцінюється вимова й інтонація.

5. Зрозумілий інтерфейс та простота у використанні. Для учнів інтерфейс повинен бути інтуїтивно зрозумілим, з мінімальною кількістю технічних складнощів.

6. Доступність і технічні вимоги. Платформа має працювати: на різних пристроях (телефон, планшет, ноутбук), з невисокими вимогами до інтернету, мати безкоштовну версію або шкільну ліцензію.

Для нашого дослідження ми обрали такі застосунки: *Loora AI, Promova, EWA, Speak, Elsa Speak, Cake – Learn English for Free, Tandem, Practika*.

1. Loora AI

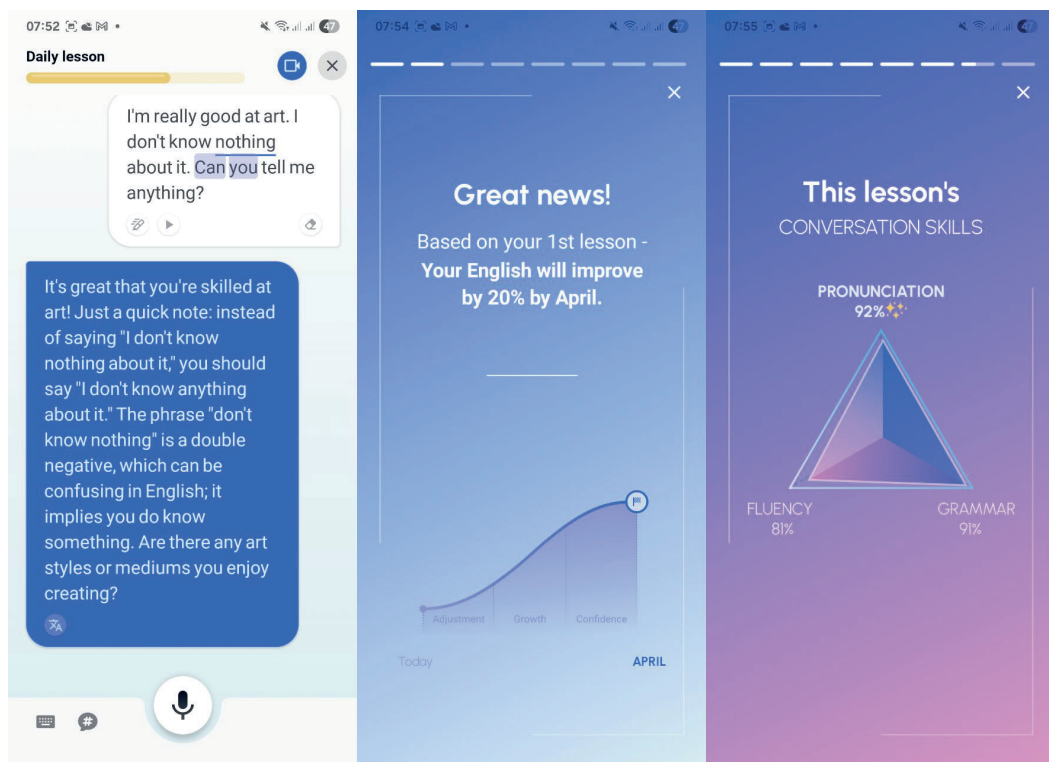

Рис. 1. Скриншоти мобільного застосунку *Loora AI*

Loora AI пропонує персоналізоване навчання через ШІ-чатбота, який ініціює розмову з учнем та аналізує його відповіді. Оцінювання здійснюється за граматикую і вимовою: система не лише виправляє помилки, а й надає пояснення, як би висловився носій мови, проте, якщо речення надто коротке, система не зможе розпізнати помилку. У кінці заняття надається аналітика з прогресом учня.

Переваги:

- індивідуалізація курсу;
- голосове введення і запис відповіді;
- доступність 24/7;
- прогрес учня.

Недоліки:

- відсутність чіткої методики;
- нестача структурованого навчального контенту;
- слабкий зворотний зв'язок;
- час діалогу обмежений.

Підсумок: Додаток підходить для індивідуального застосування, а не як основний інструмент для роботи в класі. Хороший інструмент для тренування спонтанного мовлення, але не замінює повноцінного курсу.

2. Promova

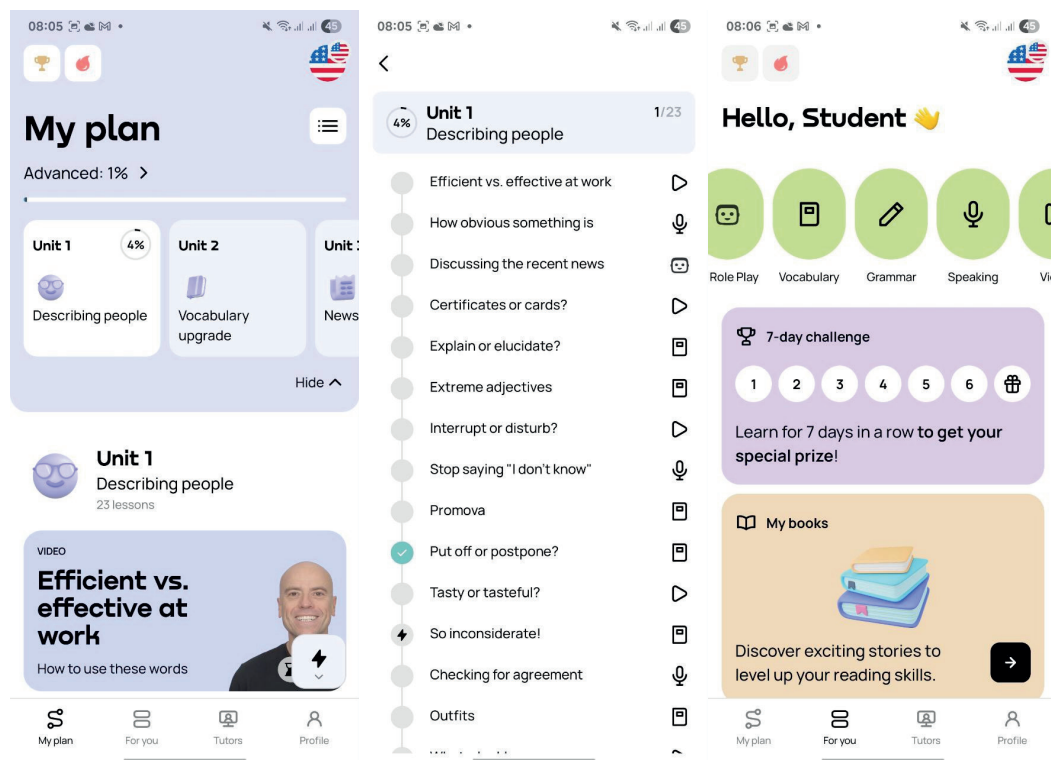

Рис. 2. Скриншоти мобільного застосунку *Promova*

Promova – українська платформа з інтеграцією ІІІ, яка надає комплексну підтримку вивчення мов. Вона вирізняється зручною системою навчальних планів, наявністю книжкового контенту, функцією сортування уроків за темами, і навіть режимом для людей з дислексією. Уроки структуровані та спрямовані на формування лексичних і граматичних навичок, але розвиток умінь в говорінні є другорядним. Хоча застосунок і пропонує завдання на розвиток умінь ДМ, аналіз вимови та розвиток усного мовлення не є його сильною стороною.

Переваги:

- системність навчання;
- підтримка реальних викладачів;
- режим для дислексиків;
- доступ до літератури.

Недоліки:

- відносно слабка складова розвитку вимови;
- обмеженість у практиці “живого” діалогу.

Підсумок: *Promova* добре працює як допоміжний ресурс, але не забезпечує достатньої інтенсивності для розвитку саме діалогічного мовлення.

3. EWA

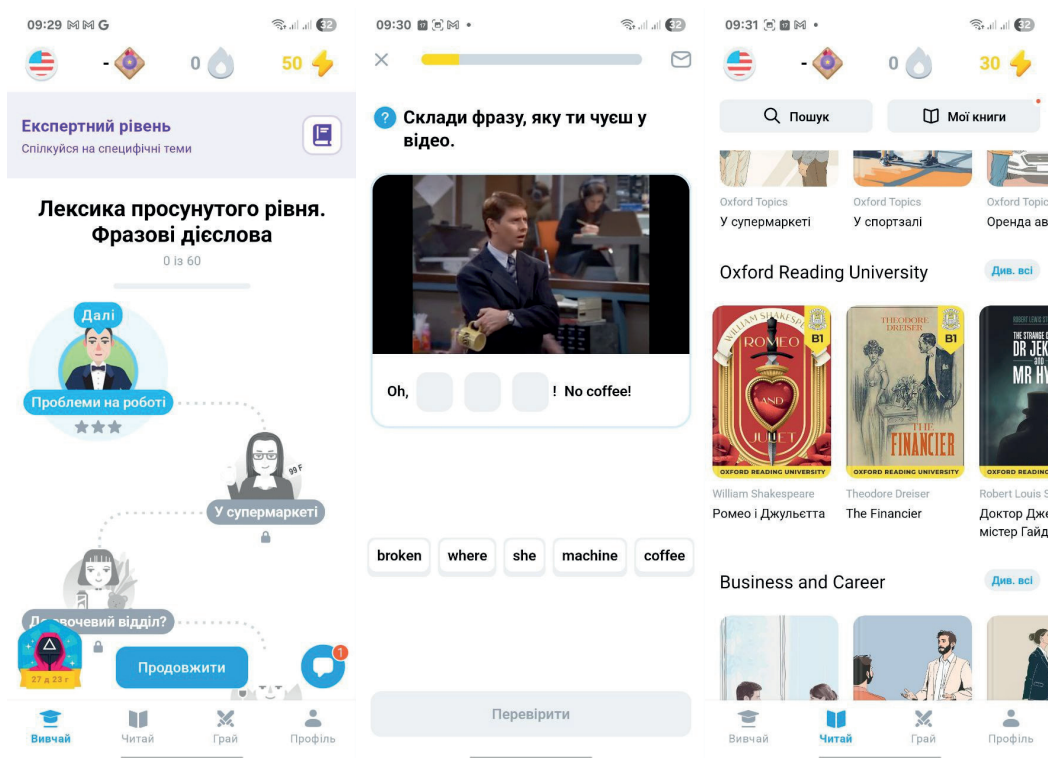

Рис. 3. Скриншоти мобільного застосунку *EWA*

EWA зосереджений на вивченні мови через контекст, зокрема фільми, книги, серіали. Завдяки цьому користувачі знайомляться з живими фразами в реальних ситуаціях. Секція “Speaking” дозволяє тренуватися в коротких діалогах із голосовим введенням, яке аналізується ШІ. Утім, наданий фідбек є загальним і поверховим.

Переваги:

- навчання в контексті;
- гейміфікація;
- адаптивність.

Недоліки:

- поверхневий фідбек;
- обмеженість курсу саме на розвиток говоріння.

Підсумок: *EWA* більше надихає через контент, ніж формує й розвиває мовленнєві уміння. Цей застосунок підійде для початкової практики, але не як основа шкільного навчання усного мовлення.

4. Speak

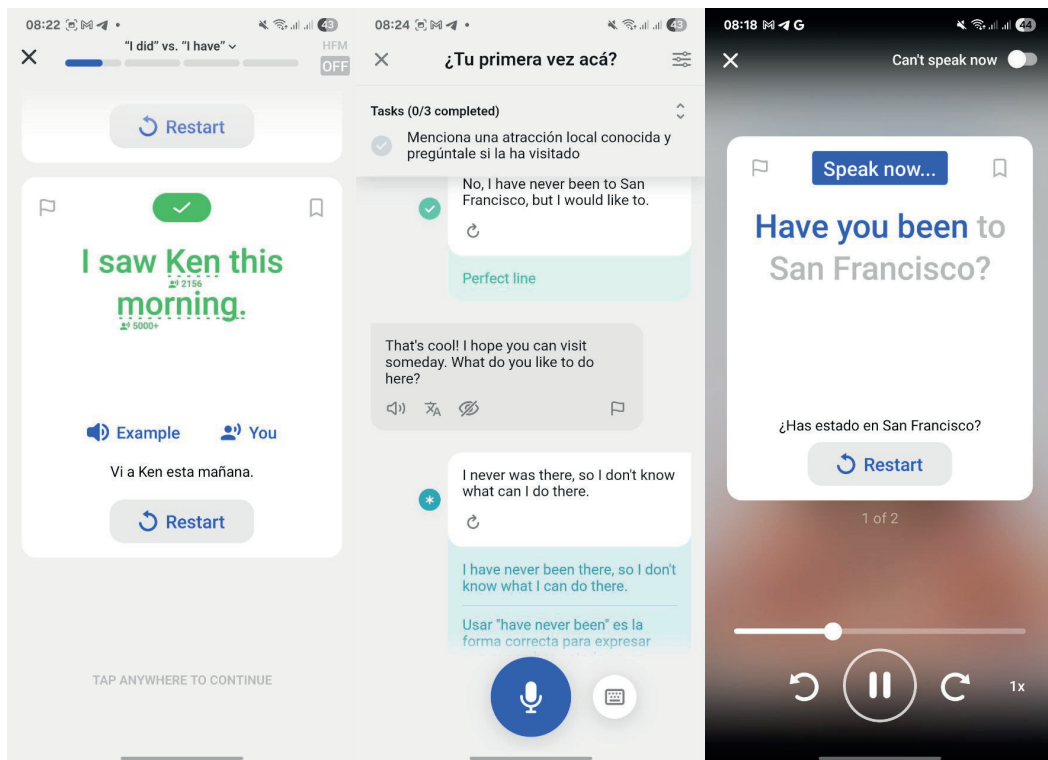

Рис. 4. Скриншоти мобільного застосунку *Speak*

Speak відрізняється структурованістю курсу та тісною інтеграцією ШІ на всіх етапах. Уроки включають відео, лексику, вправи на формування фонетичних навичок та діалоги з чат-ботом. Після кожного заняття учень переходить до практики в чаті, де застосовує вивчений матеріал. Зворотний зв'язок – виправлення помилок, хоча бот орієнтований на тему уроку і не дозволяє спонтанного відхилення від неї.

Переваги:

- покроковий розвиток усного мовлення;
- вбудований чат з ШІ;
- тематична організація уроків.

Недоліки:

- неможливість відхилення від теми;
- обмеження у свободі висловлення.

Підсумок: Загалом, додаток є корисним для розвитку структурованих умінь усного мовлення, хоча й менш ефективний для розвитку спонтанного мовлення, у комунікативних ситуаціях, які виходять за рамки заданого сценарію.

5. Elsa Speak

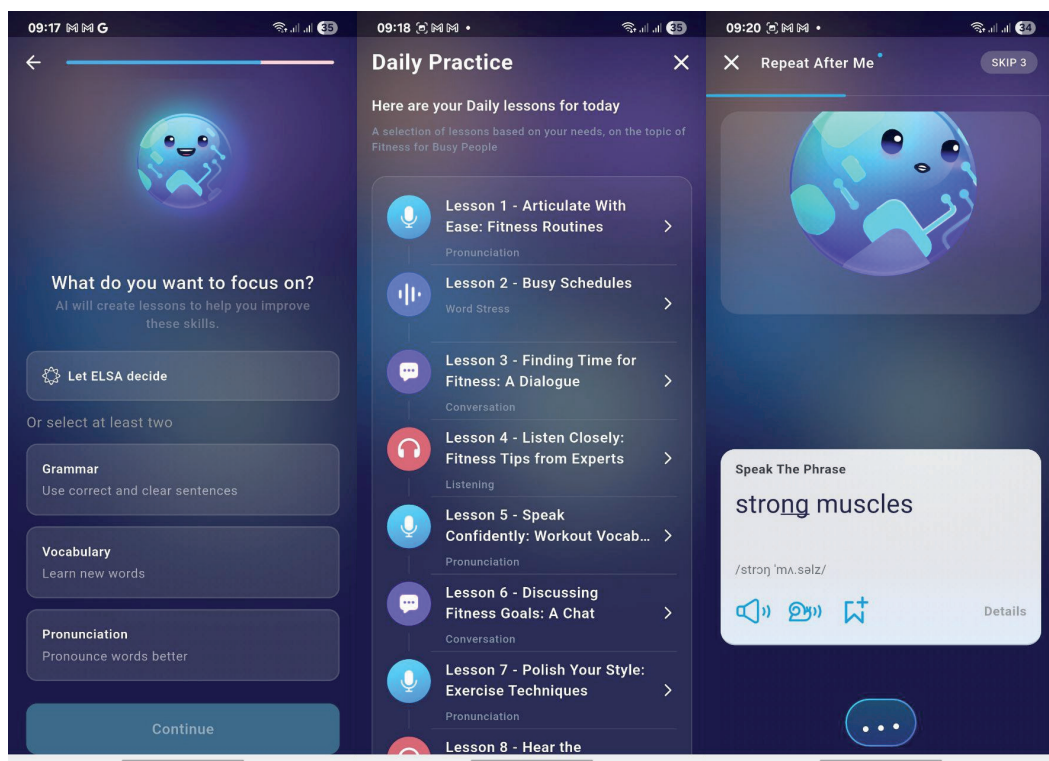

Рис. 5. Скриншоти мобільного застосунку *Elsa Speak*

Elsa Speak – спеціалізований застосунок для формування фонетичних й інтонаційних навичок. Його перевага – ґрунтовний фонетичний аналіз: оцінюються інтонація, темп, ритм мовлення. *Elsa* формує план занять на основі цілей і рівня користувача, а також дає рекомендації з підготовки до міжнародних іспитів. Проте контент безкоштовної версії обмежений, а тематика діалогів – вузька.

Переваги:

- ґрунтовний аналіз вимови;
- персоналізовані заняття;
- орієнтація на підготовку до іспитів.

Недоліки:

- обмежена тематика;
- частина функцій платна.

Підсумок: *Elsa Speak* підходить як інструмент для вдосконалення вимови, але не як повноцінне середовище для навчання діалогічного мовлення в класі.

6. Cake

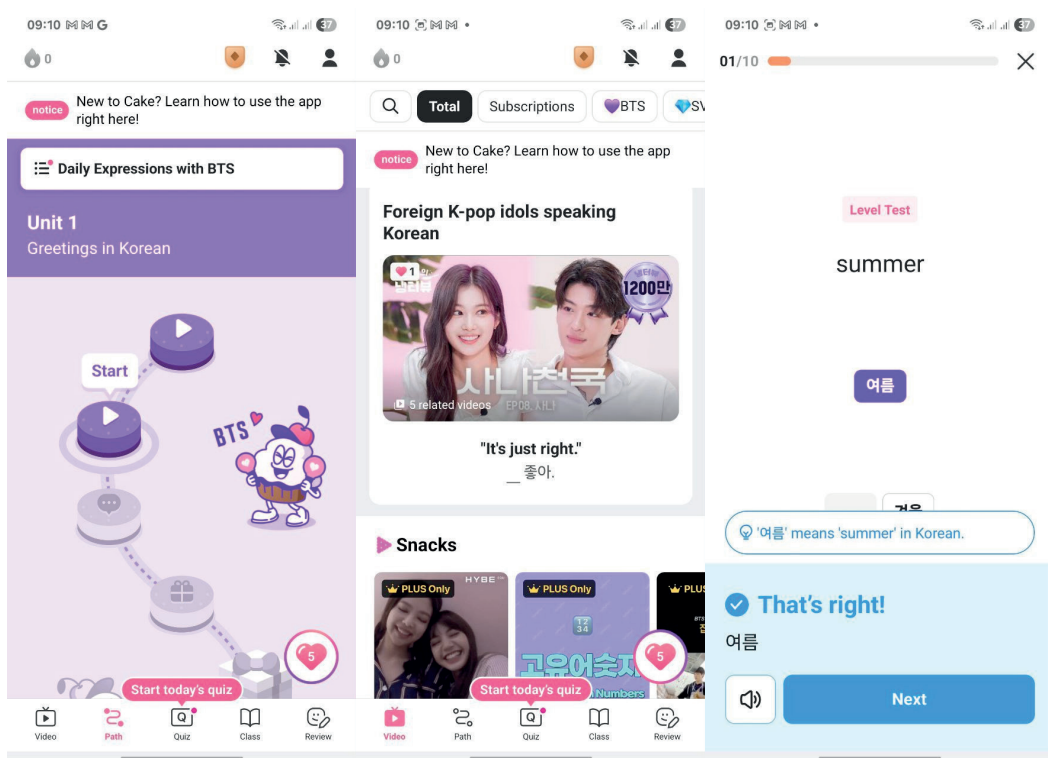

Рис. 6. Скриншоти мобільного застосунку *Cake*

Cake – простий у використанні застосунок, який навчає мовлення через короткі відео з повсякденними ситуаціями. Механізми застосунку дають мінімальний, але корисний зворотний зв'язок. Гейміфіковані елементи мотивують учнів до щоденної практики, що є його перевагою.

Переваги:

- короткі уроки;
- актуальний відеоконтент;
- зручна форма повторення лексики.

Недоліки:

- недостатній фідбек;
- обмежений розвиток діалогічного мовлення.

Підсумок: *Cake* добре працює як допоміжний ресурс, зручний для домашнього використання або коротких інтерактивних вправ у класі, однак не забезпечує достатньої практики чи індивідуалізації.

7. Tandem

Рис. 7. Фото інтерфейсу мобільного застосунку *Tandem* (<https://tandem.net/>)

Tandem – платформа для живого спілкування з носіями мови. Найбільша її перевага – реальне міжкультурне спілкування. Вона дозволяє учням практикувати мову в наближених до реальних комунікативних ситуаціях. Але для класного використання *Tandem* має значні обмеження: труднощі з підбором партнера, часові пояси і високий психологічний бар'єр учнів у процесі спілкування з носіями мови.

Переваги:

- інтеракція з носіями мови;
- міжкультурна комунікація;
- можливість взаємного виправлення помилок.

Недоліки:

- можливі психологічні бар'єри;
- залежність від зовнішнього партнера;
- різниця часових поясів.

Підсумок: Для просунутих учнів – це безцінний досвід, проте для середнього шкільного рівня та уроків у класі – не найбільш доцільний варіант.

8. Practika AI

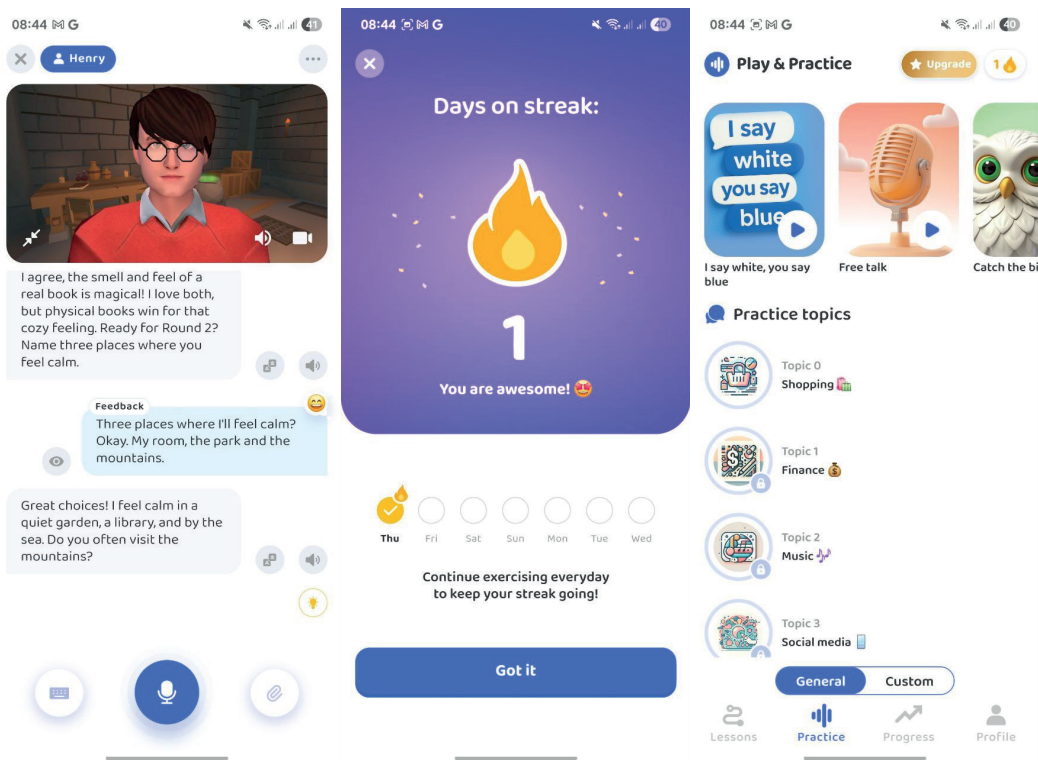

Рис. 8. Скриншоти мобільного застосунку *Practika AI*

Основною перевагою *Practika AI* є інтерактивність, персоналізація та фокус на говоріння в реалістичних комунікативних ситуаціях. Завдяки генеративним ШІ-аватарам учні залучаються до діалогів, максимально наближених до реальної комунікації, але без емоційного тиску, який може виникати при роботі з реальними людьми. Учитель або учень може обрати тьютора з певним акцентом (британським чи американським), а також адаптувати характер і стиль навчання. Застосунок гнучко реагує на мовний рівень користувача, дозволяє налаштувати цілі та інтенсивність занять і створює персоналізований план з реалістичними термінами досягнення результату. Уроки логічно структуровані, включають усі необхідні види мовленнєвої діяльності, а фідбек після розмов детально охоплює граматичні і лексичні аспекти.

Переваги:

- натуральне середовище для розмов;
- повна голосова взаємодія;
- персоналізація та гнучкий графік;
- висока мотивація через реалістичні ситуації;
- психологічна безпека учнів (без стресу спілкування з носіями).

Недоліки:

- Відсутність аналізу вимови (на даний момент).

Підсумок: *Practika AI* – найдоцільніший застосунок для впровадження на уроках англійської мови в класі. Він поєднує ефективну імітацію спілкування, гнучкість, адаптивність і комфорт для учня. Його особливістю є повна залученість у мовленнєвий процес без потреби сторонніх учасників, що робить його зручним у форматі шкільного уроку і самостійної практики також. Отже, серед усіх розглянутих застосунків *Practika AI* найкраще відповідає потребам шкільного середовища для розвитку ДМ мовлення.

У ході дослідження актуальності інтеграції онлайн-застосунків в англійськомовне навчальне середовище проведено анкетування вчителів ІМ і виявлено, що 100 % респондентів використовують онлайн-застосунки на уроках ІМ. Серед згаданих були такі застосунки і платформи:

- *Zoom, Moodle, Teams* – для відеозв’язку та LMS (Learning Management System);
- *Miro, Whiteboard* – інтерактивні дошки;
- *Quizlet, Wordwall, BBC Learning English, Ted-ed*.

Тобто можна побачити, що онлайн-застосунки вже стали звичною частиною освітнього процесу і вчителі активно використовують як синхронні (*Zoom*), так і асинхронні інструменти (*Quizlet*), проте вони переважно не використовують NLP-алгоритмів, як генеративний ШІ, і загалом плутають застосунки з платформами. Це свідчить про актуальну потребу в підвищенні цифрової грамотності педагогів з метою ефективнішої інтеграції технологій у навчальний процес.

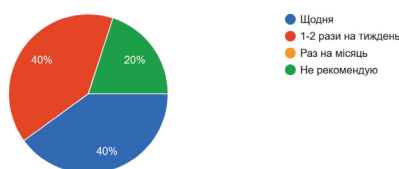
Також абсолютно всі респонденти відповіли, що так чи інакше використовують застосунки для діалогічного мовлення: *Eva, Flip*, картки з питаннями, візуальні та вербальні опори. Помітно, що, хоча існує інтерес до навчання ДМ за допомогою цифрових інструментів, проте вибір застосунків менш усталений – переважають окремі рішення та імпровізація.

Рекомендують учням користуватись онлайн-застосунками для практики ведення діалогу 1–2 рази на тиждень 40 % респондентів, 40 % – рекомендують раз на місяць і 20 % – не рекомендують узагалі.

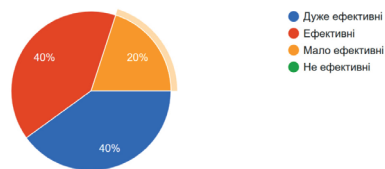
40 % опитаних вчителів вважають такі додатки дуже ефективними, 40 % – ефективними і 20 % – мало ефективними. Тобто більшість учителів визнає онлайн-застосунки ефективними для розвитку ДМ. Лише незначна частина має сумніви щодо їхньої ефективності. У питанні лексичної підготовки – позиція однастайна: 100 % опитаних вважають, що онлайн-застосунки полегшують запам’ятовування слів та фраз.

100 % респондентів вважають, що використання онлайн-застосунків сприяє більш ефективному розвитку умінь у говорінні англійською мовою. Усі опитані позитивно оцінюють ефективність онлайн-застосунків у навчанні діалогічного мовлення. Це свідчить про відкритість учителів до інновацій та віру в потенціал технологій.

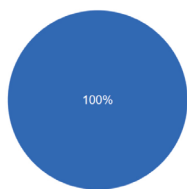
Як часто ви рекомендуєте учням використовувати онлайн-застосунки для розвитку вмінь вести діалог англійською мовою?

Як ви оцінюєте ефективність онлайн-застосунків для розвитку вмінь англійськомовного діалогічного мовлення учнів?

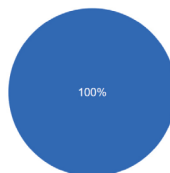

Чи вважаєте ви, що онлайн-застосунки полегшують учням запам'ятовування нових слів і фраз?

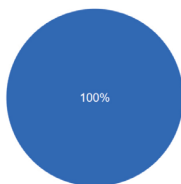
● Так
● Ні

Чи вважаєте ви, що використання онлайн-застосунків для навчання діалогічного мовлення сприяють більш ефективному розвитку умінь учнів у говорінні англійською мовою?

● Так, сприяють
● Ні, не зовсім

Чи спостерігаєте ви підвищену мотивацію учнів до вивчення англійської мови з використанням онлайн-застосунків?

● Так
● Ні

Рис. 9. Результати анкетування вчителів

Серед труднощів у використанні онлайн-застосунків для навчання діалогічного мовлення англійською мовою респонденти назвали:

- відсутність живого партнера для спілкування – 40 % респондентів
- технічні обмеження / якість контенту – 20 % респондентів
- невміння грамотно писати англійською – 20 % респондентів

Відсутність відсутність труднощів констатували 20 % респондентів.

Також респонденти запропонували такі інструменти / функції онлайн-застосунків, які могли б поліпшити процес розвитку умінь діалогічного мовлення учнів англійською мовою:

- живе спілкування з чат-ботами (напр. ChatGPT) – 20 % респондентів
- аналіз та виправлення помилок штучним інтелектом – 10 % респондентів
- індивідуалізація рекомендацій відповідно до рівня учня – 20 % респондентів
- імітація діалогів на теми зі шкільного життя / побуту – 10 % респондентів

Частина опитаних (40 % респондентів) зазначила, що “всі необхідні вже є” / “будь-який”.

Можемо зробити висновки, що вчителі найбільше цінують інтерактивність, адаптивність до рівня учня, а також ІІІ для аналізу мовлення. Найбільш згадуваним і дієвим вважають ChatGPT.

Серед здобувачів освіти старших класів також проведено анкетування, під час якого виявлено, що 80 % використовують онлайн-застосунки для вивчення англійської мови і 20 % не використовують. Серед таких додатків згадано *Duolingo*, *Reverso Context*, *Longman Dictionary*, *Zoom*, *C.ai*, *Google Translate*. Частота користування варіюється в такому діапазоні:

- щодня – 10 %
- 1–2 рази на тиждень – 20 %
- раз на місяць – 50 %

Не використовують такі додатки 20 % респондентів.

Виявлено, що 90 % учнів онлайн-застосунки допомагають краще запам'ятовувати нові слова і фрази і 10 % – ні, 80 % краще зрозуміють структуру англійської мови

під час обговорень на противагу 20 %. На запитання, чи онлайн-застосунки роблять навчання цікавішим 90 % респондентів відповіли ствердно і 10 % не згодні. А також 77,8 % опитаних хотіли б більше використовувати онлайн-застосунки для розвитку умінь ДМ, а 22,2 % не підтримали цієї ідеї.

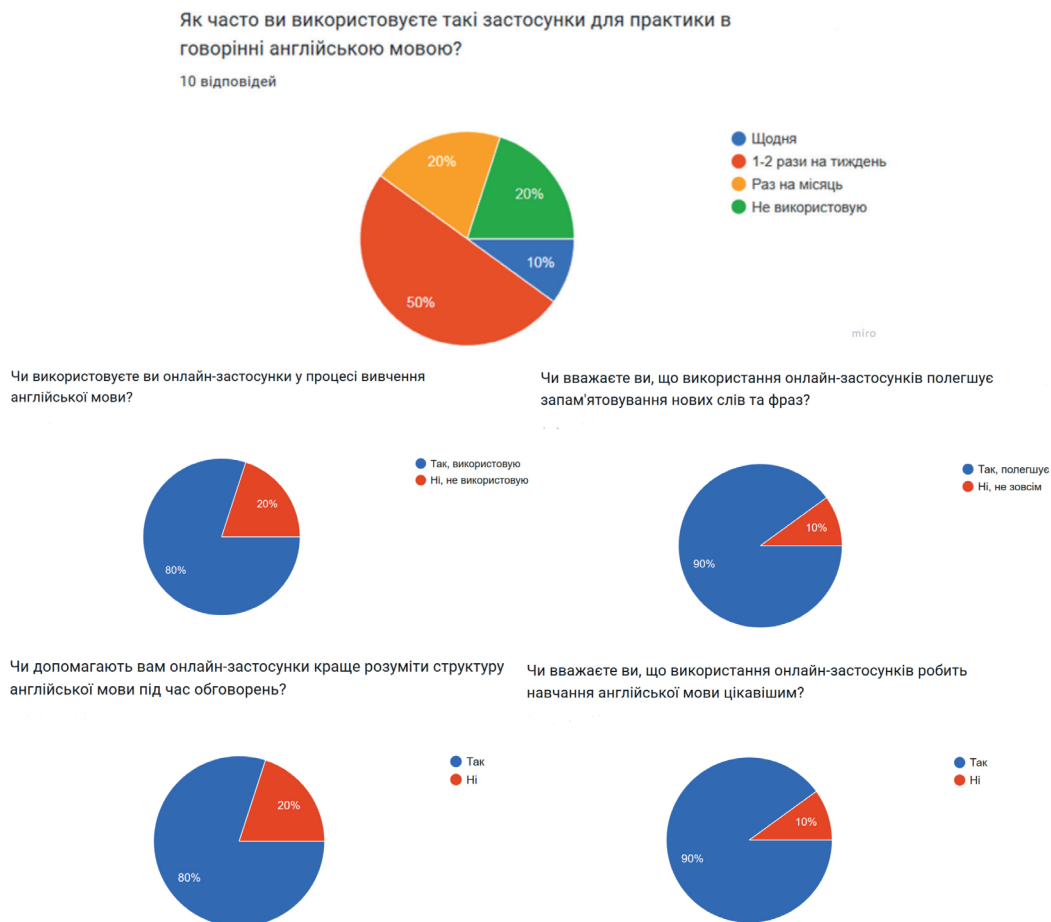

Рис. 10. Результати анкетування учнів

Більшість респондентів (80–90 %) активно використовують онлайн-застосунки й вважають, що ці застосунки ефективно сприяють вивченню мови. Серед переваг, які назвали користувачі, зазначимо такі:

- доступ у будь-який час і з будь-якого місця;
- тренування без страху зробити помилку;
- відстеження прогресу, аналіз вимови, багато вправ;
- можливість вибору формату (відео, текстові діалоги);
- цікавий, зручний, ефективний формат.

Одержані результати анкетування показали, що більшість учнів високо оцінили корисність онлайн-застосунків, особливо в частині оцінювання, взаємодії та швидкого зворотного зв'язку. Проте виявлено й низку проблем. Серед труднощів – нестабільний інтернет, зниження мотивації, перевантаженість завданнями, а також відсутність живої взаємодії, яку важко повністю замінити цифровими засобами.

Отже, потреба розширити використання онлайн-застосунків під час вивчення англійської мови є, а саме: залучати голосові чати та AI-асистентів у навчальних застосунках для покращення діалогічного мовлення. Така практика зможе забезпечити індивідуалізацію навчання: рівні складності, інтереси користувача, адаптивні вправи. Проте особливої уваги і детального аналізу потребує мотивація щоденного використання для успішної реалізації практики говоріння.

Висновки та можливості подальших досліджень. Застосування ШІ-технологій у навчанні англійського діалогічного мовлення має значний потенціал, зокрема завдяки своїй адаптивності, інтерактивності та здатності забезпечити безперервну мовленнєву практику. Водночас, результативність таких рішень значною мірою залежить від дидактичного підходу та професійної підготовки вчителя. Ефективність цифрових технологій для формування діалогу залежить саме від їхнього інтегрування в цілеспрямовану педагогіку. Потенціал технологій не реалізується автоматично – він розкривається лише за умови свідомого поєднання з діалогічними методами навчання, тоді як без такого підходу технології часто використовуються поверхово й не ведуть до глибших змін у навчанні. Подальші дослідження можуть бути зосереджені на емпіричному аналізі ефективності конкретних ШІ-застосунків, зокрема їх впливу на розвиток критичного й діалогічного мислення старшокласників, а також на дослідженні аспектів інклюзивного використання таких інструментів у змішаному навчанні.

Конфлікт інтересів

Автори не мають потенційного конфлікту інтересів, який би міг вплинути на рішення про опублікування цієї статті.

Використання штучного інтелекту

Штучний інтелект у дослідженні не застосовано.

ЛІТЕРАТУРА

- Антоненко, Н., Коноваленко, Т., Король, Т., Подосиннікова, Г., Прокопчук, Н., Салюк, Б., Шевченко, М., & Школа, І. (2024). *Цифрові технології навчання англійської мови як іноземної/другої мови* (І. Школа & Б. Салюк, Ред.). Євро-Волинь.
- Наливайко, О., Вакулєнко, А., & Землин, Ю. (2019). Використання мобільного додатку “Дроп” в процесі вивчення іноземних мов. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*, 8, 107–XXX.
<https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/294>
- Podolyak, M. Yu. (2024). ICT in teaching foreign language in a Ukrainian university. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*, 11(3), 45–55.
<https://doi.org/10.15330/jpnu.11.3.45-55>
- Ahn, T. Y., & Lee, S.-M. (2016). User experience of a mobile speaking application with automatic speech recognition for EFL learning. *British Journal of Educational Technology*, 47(4), 778–786.
<https://doi.org/10.1111/bjet.12354>
- Kharitonenko, L. (2022). Analysis of innovative methods of Ukrainian language teaching at the educational institutions of general secondary education. *Futurity Education*, 2(2), 58–73.
<https://doi.org/10.57125/FED.2022.25.06.6>
- Mageira, K., Pittou, D., Papasalouros, A., Kotis, K., Zangogianni, P., & Daradoumis, A. (2022). Educational AI chatbots for content and language integrated learning. *Applied Sciences*, 12(7), 3239.
<https://doi.org/10.3390/app12073239>

- Nur Aisyah Zulkifli, Zaitun, Rozimela, Y., & Mirawati. (2020). Online applications to support remote classroom dialogue and assessment. *Journal of Physics: Conference Series*, 1779(1), 012039. <https://doi.org/10.1088/1742-6596/1779/1/012039>
- Rwodzi, C., de Jager, L., & Mpfu, N. (2020). The innovative use of social media for teaching English as a second language. *The Journal for Transdisciplinary Research in Southern Africa*, 16(1), Article a702. <https://doi.org/10.4102/td.v16i1.702>
- Vy, N. N. H., & Pham, V. P. H. (2024). AI chatbots for language practices. *International Journal of AI in Language Education*, 1(1). <https://doi.org/10.54855/ijaile.24115>

REFERENCES

- Antonenko, N., Konovalenko, T., Korol, T., Podosynnikova, H., Prokopchuk, N., Saliuk, B., Shevchenko, M., & Shkola, I. (2024). *Tsyfrovii tekhnologii navchannia anhliiskoi movy yak inozemnoi/druhoi movy* (I. Shkola & B. Saliuk, Red.). Yevro-Volyn.
- Nalyvaiko, O., Vakulenko, A., & Zemlyn, Yu. (2019). Vykorystannia mobilnoho dodatku «Drops» v protsesi vyvchennia inozemnykh mov. *Vidkryte osvितnie e-seredovyshe suchasnoho universytetu*, 8, 107–XXX. <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/294>
- Podolyak, M. Yu. (2024). ICT in teaching foreign language in a Ukrainian university. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*, 11(3), 45–55. <https://doi.org/10.15330/jpnu.11.3.45-55>
- Ahn, T. Y., & Lee, S.-M. (2016). User experience of a mobile speaking application with automatic speech recognition for EFL learning. *British Journal of Educational Technology*, 47(4), 778–786. <https://doi.org/10.1111/bjet.12354>
- Kharitonenko, L. (2022). Analysis of innovative methods of Ukrainian language teaching at the educational institutions of general secondary education. *Futurity Education*, 2(2), 58–73. <https://doi.org/10.57125/FED.2022.25.06.6>
- Mageira, K., Pittou, D., Papasalouros, A., Kotis, K., Zangogianni, P., & Daradoumis, A. (2022). Educational AI chatbots for content and language integrated learning. *Applied Sciences*, 12(7), 3239. <https://doi.org/10.3390/app12073239>
- Nur Aisyah Zulkifli, Zaitun, Rozimela, Y., & Mirawati. (2020). Online applications to support remote classroom dialogue and assessment. *Journal of Physics: Conference Series*, 1779(1), 012039. <https://doi.org/10.1088/1742-6596/1779/1/012039>
- Rwodzi, C., de Jager, L., & Mpfu, N. (2020). The innovative use of social media for teaching English as a second language. *The Journal for Transdisciplinary Research in Southern Africa*, 16(1), Article a702. <https://doi.org/10.4102/td.v16i1.702>
- Vy, N. N. H., & Pham, V. P. H. (2024). AI chatbots for language practices. *International Journal of AI in Language Education*, 1(1). <https://doi.org/10.54855/ijaile.24115>

